

BIJLAGE 1: MOTIVERING BIJ HET BESLUIT

1. Aanvraag en procesverloop

Op 14 december 2025 hebben wij van het gemachtigd bureau Envisio B.V. namens Staatsbosbeheer (hierna vergunninghouder) een aanvraag ontvangen voor een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit en het uitvoeren van een ontgrondingsactiviteit. De aanvraag heeft betrekking op het ontgraven van een gronddepot binnen boswachterij Gees gelegen tussen de dorpen Gees, Meppen en Nieuw-Balinge in de gemeente Coevorden (zie figuur 1). De ontgrondingsactiviteit heeft betrekking op percelen kadastraal bekend als gemeente Zweeloo, sectie K, nummers 1666, 1670, 1671, 1676, 1677, 2369 en 2370. Envisio B.V. heeft namens Staatsbosbeheer een omgevingsvergunning aangevraagd voor de verbodsbepaling genoemd in artikel 11.54, eerste lid onder b, van het Bal voor de ringslang (*Natrix helvetica*). Daarnaast heeft Envisio B.V. namens Staatsbosbeheer een omgevingsvergunning aangevraagd voor het mogen uitvoeren van een ontgrondingsactiviteit binnen het projectgebied. Deze activiteit bestaat uit het ontgraven van een gronddepot.

De Omgevingswet bepaalt dat op de voorbereiding van een beschikking tot het verlenen van een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een ontgrondingsactiviteit en voor het uitvoeren van flora en fauna-activiteiten, de reguliere procedure als bedoeld in de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is. Dit betekent dat het besluit na vaststelling door Gedeputeerde Staten meteen wordt bekendgemaakt. Tegen het besluit kan bezwaar worden gemaakt bij Gedeputeerde Staten.

Figuur 1: Projectgebied rood omcirkeld (bron: Toelichting ontgroning gronddepot Gees)

Figuur 2: Projectgebied (bron: Toelichting ontgroning gronddepot Gees)

A. Flora- en fauna-activiteit

2. Wettelijk kader

Het is op grond van artikel 5.1, tweede lid en onder g, van de Omgevingswet (Ow) verboden om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten voor zover het gaat om een in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) aangewezen geval. De aangetroffen diersoort binnen het plangebied wordt beschermd volgens het beschermingsregime van het Bal.

2.1.1 Nationaal beschermde soorten

De ringslang is een beschermde inheemse soort als bedoeld in de bijlage IX van het Bal en is zodoende beschermd op grond van artikel 11.54, eerste lid, van het Bal, waar het gaat om: het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van de ringslang.

Onder voortplantingsplaatsen of rustplaatsen als bedoeld in artikel 11.54, eerste lid en onder b, van het Bal vallen tijdelijke en/of permanente verblijfplaatsen, seizoensgebonden verblijfplaatsen, essentiële migratieroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een voortplantingsplaats of rustplaats van de ringslang.

2.2 Beoordelingsgronden vergunningverlening

Op grond van artikel 3.56 van het Bkl dienen wij bij het afgeven van een omgevingsvergunning rekening te houden met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied en de regionale en lokale bijzonderheden. In dit geval zien wij, deze belangen in acht genomen, geen reden om de omgevingsvergunning anders vorm te geven.

3. De situatie

De initiatiefnemer is voornemens ontgrondingswerkzaamheden uit te voeren in een gronddepot in Boswachterij Gees. In de huidige situatie wordt het gronddepot gebruikt als speelheuvel. Het plangebied wordt zodanig beheerd dat het gedurende het gehele jaar kan worden gebruikt voor recreatieve doeleinden. Binnen het plangebied zijn enkele bankjes geplaatst en zijn gemaaide paden aanwezig. De aanwezige vegetatie in het plangebied heeft een verruigd karakter en bestaat onder andere uit brandnetel, ridderzuring, pitrus, akkerdistel en plaatselijk plukjes rietvegetatie. Binnen het plangebied zijn geen bomen aanwezig. De directe omgeving van het plangebied bestaat voornamelijk uit gemengd loof- en naaldbos.

De initiatiefnemer is voornemens ontgrondingswerkzaamheden uit te voeren in het gronddepot. De grond binnen het plangebied is afkomstig van een aangrenzend landbouwperceel, waar circa 20 jaar geleden een vijver is gegraven. Destijds is de vrijkomende grond in het depot geplaatst. Het plangebied wordt teruggebracht naar de oorspronkelijke maaiveldhoogte en zal vervolgens worden ingericht en beheerd als bos, passend binnen het landschap van de Boswachterij. Na afvoer van de grond worden hiervoor bomen aangeplant. De grond die vrijkomt, wordt elders in het land ingezet voor andere projecten. De voorgenomen werkzaamheden kunnen negatieve effecten hebben op de ringslang. Om deze reden is voor de werkzaamheden een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit vereist.

3.1 Uitgevoerd onderzoek

Door het ecologisch adviesbureau Successie Natuurcollectief is een quickscan uitgevoerd die bestond uit een bureauonderzoek en een veldonderzoek. Het veldonderzoek heeft plaatsgevonden op 28 april 2025. Op basis van de uitkomsten van deze quickscan kunnen negatieve gevolgen voor de ringslang niet op voorhand uitgesloten worden. Alle overige beschermde soorten zijn uitgesloten op basis van de quickscan (zie ecologische beoordeling omgevingswet d.d. mei 2025 geschreven door Successie Natuurcollectief). De ringslang komt in de ruime omgeving van het plangebied vrij algemeen voor. Met name in de waterrijke, hoger gelegen en open gebieden zijn relatief veel waarnemingen bekend. Het dichte bosgebied waarvan het plangebied onderdeel uitmaakt, wordt beschouwd als slechts marginaal geschikt leefgebied. De ecooloog van Staatsbosbeheer geeft echter aan dat de ringslang in natte periodes ook in het bosgebied voorkomt. In dergelijke periodes trekken amfibieën meer het bosgebied in, waarna ook de ringslang dit gebied benut om te foerageren. Het is hierom niet uit te sluiten dat het plangebied onderdeel uitmaakt van het foerageergebied van de ringslang. Daarnaast kan niet worden uitgesloten dat, met name tijdens een nat najaar, de speelheuvel binnen het plangebied wordt gebruikt als winterverblijfplaats. Op basis van deze ecologische kennis en beschikbare waarnemingen van de ringslang is ervoor gekozen om direct een vergunning aan te vragen voor de ringslang, in plaats van aanvullend onderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van deze soort.

3.2 Compensatie

In de directe omgeving van het plangebied zijn er voldoende uitwijkmogelijkheden. Het gehele bosgebied is namelijk geschikt als winterverblijfplaats. In het gebied rondom het plangebied zijn tal van droge vorstvrije locaties (zoals hollen, takkenbulten en houtstappels) aanwezig. Hierom wordt er niet tijdelijk gecompenseerd tijdens de werkzaamheden.

Het voornemen is om het depot af te graven tot het oorspronkelijke maaiveld. Vervolgens zal het plangebied worden ingericht met inheemse bosplantsoenen. Hierbij is het uitgangspunt dat het gebied gemengd wordt aangeplant met zowel loof- als naaldbomen. De verwachting is dat het plangebied op termijn opnieuw geschikt zal worden als winterverblijfplaats voor de ringslang. Met name wanneer zoogdieren het gebied weer gaan gebruiken en daarbij hollen en schuilmogelijkheden creëren, kunnen

ringslangen gebruikmaken van droge, vorstvrije plekken. Daarnaast wordt aan de westzijde van het plangebied een slenk geaccentueerd. Dit zal zorgen voor nattere omstandigheden in de slenk, waardoor amfibieën hier gebruik van zullen maken en de ringslang in natte perioden voldoende foerageermogelijkheden heeft. Doordat het plangebied in de toekomstige situatie niet langer wordt gebruikt voor recreatieve doeleinden, zal de mate van verstoring afnemen. Verwacht wordt dat het voorgenomen plan daarmee een positief effect heeft op het leefgebied van de ringslang.

3.3 Natuurvrij maken

Het plangebied wordt voor de start van de werkzaamheden natuurvrij gemaakt om te voorkomen dat de ringslang tijdens de werkzaamheden wordt gedood of verwond, conform hoofdstuk 11 van het activiteitenplan. Het natuurvrij maken dient plaats te vinden buiten de kwetsbare winterperiode (oktober t/m half maart). Het gebied dient natuurvrij gemaakt te worden door het maaien en/of klepelen van de vegetatie. Deze werkzaamheden worden zodanig uitgevoerd dat aanwezige soorten de gelegenheid krijgen om uit te wijken. Dit betekent dat de vegetatie stapvoets wordt geklepeld of gemaaid, waarbij de maaibalk minimaal 10 cm boven het maaiveld wordt ingesteld. Na afronding van de werkzaamheden wordt minimaal na drie dagen na het maaien het plangebied ofwel gefreesd, ofwel vlak afgegraven met behulp van de bak van een kraan, zodat geen holtes of andere openingen achterblijven die als winterverblijfplaats kunnen fungeren.

4. Overwegingen

Uit de relevante wet- en regelgeving blijkt dat de aangevraagde omgevingsvergunning alleen kan worden verleend als de vergunning aangevraagd wordt onder een aangewezen belang, er geen andere bevredigende oplossing bestaat en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is. De vergunninghouder heeft aangegeven te voldoen aan de voorwaarden zoals deze worden gesteld in artikel 8.74I van het Bkl.

4.1 Belangenafweging

De vergunninghouder geeft in de aanvraag aan te werken in het belang van in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daaropvolgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied, genoemd in artikel 8.74, eerste lid en onder b en onder punt 6, van het Bkl. In het Activiteitenplan staat het belang op de volgende manier beschreven:

“Het gebruik van zand is van nationaal belang. Het is niet alleen van belang voor onze kustbescherming maar ook binnen projecten in de bouwsector voor bijvoorbeeld de realisatie gebouwen, wegen en bruggen. In dit geval wordt het zand niet gewonnen, maar gaat het om grond dat nuttig wordt hergebruikt als leeflaag binnen andere projecten. Het zand is eerder vrijgekomen bij een natuurontwikkelingsproject. Verder past de speelheuvel ecologisch gezien niet bij de natuurwaarden in de omgeving. Er is een belang om het plangebied ecologisch en landschappelijk hierop aan te passen. Hiervoor dient de grond te worden afgevoerd en wordt het gebied met bosplantsoen aangeplant.”

Wij kunnen instemmen met het in de aanvraag beschreven belang. Het belang vormt een voldoende onderbouwing om het optreden van (beperkte) negatieve effecten op de aangevraagde soort te rechtvaardigen.

4.2 Alternatievenafweging

In het Activiteitenplan staat de alternatievenafweging op de volgende manier beschreven:

“De bestaande locatie is in eigendom bij Staatsbosbeheer. Staatsbosbeheer heeft de wens het plangebied in te richten als bos, passend bij het omliggende gebied. De locatie is daarmee een vast gegeven.”

De nieuwe situatie wordt zoveel mogelijk passend bij het omliggende gebied (bos) ingericht. Het is niet mogelijk om bij de gewenste ontwikkeling van het bos te voorkomen dat potentiële winterverblijfplaatsen verloren gaan. Wel zal het gebied na inrichting op termijn weer geschikt worden als winterverblijfplaats.

De werkwijze wordt zo uitgevoerd dat de ringslang zo weinig mogelijk hinder ondervindt van het voornemen. De planning aanpassen op de inschatting wanneer de ringslang niet in het plangebied aanwezig is, is zeer lastig. Dit heeft mede te maken met het feit dat niet te plannen is wanneer er een natte periode verwacht wordt in combinatie met de vraag naar de grond uitkomt. Door een werkwijze toe te passen waarbij voorafgaand aan de winterperiode het plangebied ongeschikt wordt gemaakt en gehouden, kan t.a.v. de ringslang jaarrond gewerkt worden. Omdat er in de omgeving meer dan voldoende geschikte winterverblijfsmogelijkheden aanwezig zijn, wordt het niet nodig geacht om de planning en werkwijze verder aan te passen”.

Door buiten de kwetsbare periode van de ringslang te werken en voldoende alternatieven aan te bieden na uitvoering van de werkzaamheden onder toezicht van een ecologisch deskundige, wordt zoveel als mogelijk rekening gehouden met de aanwezige beschermde soorten in het plangebied. Voor de ingreep bestaat geen andere bevredigende oplossing.

4.3 Staat van instandhouding

Er is een onderscheid te maken in de landelijke en lokale staat van instandhouding. Per categorie mogen de werkzaamheden geen negatieve invloed hebben.

De ringslang is als kwetsbaar aangemerkt op de Nederlandse Rode Lijst. Volgens gegevens van RAVON zijn zowel de aantallen als de verspreiding van de soort de afgelopen jaren stabiel gebleven. De landelijke staat van instandhouding wordt als gunstig beoordeeld. Door versnippering en intensiever gebruik van het leefgebied, onder andere als gevolg van landbouw en recreatie, blijft de ringslang echter een kwetsbare soort. Op basis van de bekende verspreidingsgegevens mag worden aangenomen dat de populatie binnen het gehele boswachterijgebied Gees gunstig is en, mede gezien het beheer en eigendom van Staatsbosbeheer, ook op de lange termijn behouden zal blijven.

Er worden maatregelen getroffen om het doden en verwonden van individuen te voorkomen. Daarnaast wordt het gebied na afronding van de afgraving zodanig ingericht dat het geschikt is als winterverblijfplaats voor de ringslang. Gedurende de uitvoeringsperiode zijn in de omgeving voldoende uitwijkmogelijkheden aanwezig. Met het treffen van deze maatregelen wordt geen afbreuk gedaan aan de staat van instandhouding van de ringslang.

4.4 Zorgplicht en broedseizoen

Naast de soorten waarvoor de vergunninghouder de vergunning heeft aangevraagd kunnen ook andere soorten worden aangetroffen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. De vergunninghouder is verplicht alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevraagd om nadelige gevolgen te voorkomen.

Artikel 1.7 van de Omgevingswet en artikel 11.27 van het Bal bevatten respectievelijk de algemene en specifieke zorgplicht in het kader van een flora- en fauna-activiteit. De zorgplicht gebiedt eenieder voldoende zorg in acht te nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten- en diersoorten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op gebieden of specifieke plant- of diersoorten dienen

achterwege gelaten te worden, of zo uitgevoerd te worden dat negatieve effecten worden beperkt of ongedaan gemaakt.

Rekening houden met het broedseizoen van vogels valt ook onder de specifieke zorgplicht. Werkzaamheden die een negatief effect kunnen hebben op het broedsucces van vogels dienen uitgesteld te worden. Een ecologisch deskundige dient vast te stellen dat het broedseizoen voor de op het plangebied aanwezige (beschermde) soorten ten einde is.

5. Conclusie Flora- en fauna-activiteit

Gelet op vorenstaande besluiten wij een omgevingsvergunning te verlenen. Aan deze vergunning zijn de voorschriften verbonden, zoals vermeld in dit besluit.

B Ontgrondingsactiviteit

6. Wettelijk kader

In artikel 5.1 van de Omgevingswet is het verbod opgenomen om zonder omgevingsvergunning ontgrondingsactiviteiten uit te voeren. In artikel 16.7 van het Besluit activiteiten leefomgeving (verder: Bal) zijn de ontgrondingsactiviteiten aangegeven waarvoor geen vergunningplicht geldt. Daarnaast is in artikel 8.2 van de “Omgevingsverordening Drenthe 2023” bepaald dat in een aantal situaties de vrijstellingen genoemd in artikel 16.7 van het Bal niet van toepassing zijn. Als voornoemde vrijstellingen niet van toepassing zijn, zal alsnog een omgevingsvergunning voor deze ontgrondingsactiviteiten moeten worden aangevraagd. Tenslotte is in artikel 8.3 van de Omgevingsverordening een aantal aanvullende vergunningsvrije ontgrondingsactiviteiten aangewezen. Indien niet aan alle vereisten zoals genoemd in het eerste respectievelijk het tweede lid van artikel 8.3 van de Omgevingsverordening is voldaan, geldt alsnog een vergunningsplicht voor de betreffende ontgrondingsactiviteiten.

Toetsing aanvraag aan wet- en regelgeving

De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van een ontgrondingsactiviteit waardoor de natuurwaarde binnen het gebied ‘boswachterij Gees’ wordt vergroot.

Allereerst hebben wij getoetst of de aangevraagde ontgrondingsactiviteiten zouden kunnen vallen onder de vrijstellingsbepalingen zoals die zijn opgenomen in artikel 16.7 van het Bal of de vrijstellingsbepalingen die zijn opgenomen in artikel 8.3 van de Omgevingsverordening. Na toetsing blijken de ontgrondingsactiviteiten hieraan niet te kunnen voldoen en dat betekent dat voor deze ontgrondingsactiviteiten een omgevingsvergunning noodzakelijk is.

Vervolgens hebben wij de aanvraag getoetst aan ons omgevingsbeleid zoals wij dat hebben opgenomen in de Omgevingsvisie Drenthe en de Strategie Bodem & Ondergrond 2021.

Toetsing aan de Omgevingsvisie van Drenthe en de Strategie Bodem en Ondergrond 2021

De aangevraagde ontgronding valt onder de categorie “Functionele ontgrondingen”.

Bij de vergunningverlening voor het uitvoeren van een functionele ontgronding vindt een integrale belangenafweging plaats op basis van de doelen van dit omgevingsbeleid. Op grond van deze beleidsdocumenten hebben wij uw aanvraag getoetst aan de volgende criteria:

1. Functionele ontgrondingen zijn alleen toegestaan indien dit strikt noodzakelijk is, passend in het landschap en passend bij het gewenste doel.

2. Bij nieuwe noodzakelijke functionele ontgrondingen willen wij aantasting van de provinciale kernkwaliteiten tot een minimum beperken.
3. Bij functionele ontgrondingen is de winning van zand als primair doel niet toegestaan.
4. Bij het verlenen van de vergunning zal de noodzaak van de omvang van de ontgroning voor het te bereiken doel moeten worden aangetoond.
5. Functionele ontgrondingen worden zodanig uitgevoerd dat geen ongewenste aantasting van de bodem of de daarin aanwezige waarden plaats kan vinden.

- Ad 1. Het doel van de ontgroning is het vergroten van de natuurwaarde binnen het gebied 'boswachterij Gees'. Met de voorliggende aanvraag wordt dit doel bereikt. De ontgroning is voorts passend binnen het landschap.
- Ad 2. Wij toetsen een aanvraag voor een functionele ontgroning aan de in de Omgevingsvisie opgenomen provinciale kernkwaliteiten. Deze kernkwaliteiten zijn: landschap, natuur, cultuurhistorie, archeologie, aardkundig erfgoed en rust. Voor deze kernkwaliteiten geldt dat aantasting niet aan de orde is dan wel tot het minimum wordt beperkt.
- Ad 3. In de voorliggende aanvraag is het primaire doel het vergroten van de natuurwaarde binnen het gebied 'boswachterij Gees'. De aanvraag voldoet daarmee aan dit beleidsuitgangspunt.
- Ad 4. De omvang van de ontgroning is noodzakelijk om het onder ad 1 genoemde doel te bereiken.
- Ad 5. Gelet op de bij de aanvraag gevoegde documenten zal geen ongewenste aantasting van de bodem of de daarin aanwezige waarden plaatsvinden. De te ontgraven grond ligt geheel op 'oorspronkelijke' maaiveld dat aanwezig was voorafgaand aan de aanleg van het gronddepot. Beneden dit 'oorspronkelijke maaiveld' worden geen graafwerkzaamheden uitgevoerd. Aardkundige waarden worden niet aangetast.

Gelet op het voorgaande past de voorgenomen ontgroning binnen het in de Omgevingsvisie Drenthe en de Strategie Bodem en Ondergrond 2021 opgenomen ontgrondingsbeleid.

Advies

Bij brief van 5 maart 2026, met het kenmerk 1003611-1010765, hebben wij het waterschap Vechtstromen om advies gevraagd over de aanvraag om een omgevingsvergunning voor de ontgrondingsactiviteit. Wij hebben op dit verzoek geen reactie ontvangen.

7. Conclusie Ontgrondingsactiviteiten

Gelet op vorenstaande zijn wij van mening dat wij onder het stellen van voorschriften de aangevraagde omgevingsvergunning voor de ontgrondingsactiviteiten kunnen verlenen.